

LIBRIS

TEATRUL
MAGHIAR
CONTEMPORAN

TIBOR
ZALÁN

SOLDATII,

Teatru maghiar contemporan

Zalán Tibor

SOLDATII,

Serie coordonată de
Ioan Cristescu

Volum coordonat de
George Volceanov

Tracus Arte

2016

Cuprins

CÂTĂ VREME MĂ IUBEȘTI

Teatru radiofonic

TRADUCERE DE INGRID TOMONICKA / 5

SOLDAȚII

Piesă în două acte

TRADUCERE DE GEORGE VOLCEANOV / 21

AFRONTUL

Teatru radiofonic

TRADUCERE DE HAJNAL BARA / 113

APOI O SĂ CRĂPĂM

TRADUCERE DE INGRID TOMONICKA / 159

NU TRAGE ÎN RÂNDUNICĂ!

TRADUCERE DE SUSANA VLAICU

și GEORGE VOLCEANOV / 173

STRĂLUCIREA SIDEFULUI

– scenariu radiofonic –

TRADUCERE DE ESZTER NAGY / 211

Poezie și dramă – interdependențe

Tibor Zalán în dialog cu Jenő Farkas / 233

CÂTĂ VREME MĂ IUBEȘTI

Teatru radiofonic

TRADUCERE DE INGRID TOMONICKA

VOCILE

Bărbatul 1

în jur de 30 de ani

Bărbatul 2

peste 60 de ani

Bărbatul 3

fără vârstă, pentru că e mort

Femeia 1

în jur de 30 de ani

Femeia 2

sub 20 de ani

Femeia 3

peste 40 de ani

Femeia 4

voce muzicală, fără vârstă

Băiețelul

cântă sau recită cu precizia

unei mașinării

Fetița

sau cântă sau recită cu precizia

unei mașinării

*Acțiunea are loc undeva, dintr-un motiv, în vremuri grele
și pline de lacrimi.*

BĂRBATUL 1: E frig aici, iar pereții sunt jilavi, mi-e frig și în părul meu mișună viermii, și mi-ar plăcea să stea vântul... pădurile se-ncovoiaie bătute de vânt... să oprească cineva vântul... pădurile... în frunziș locuiește moartea.

FEMEIA 3: Liniștește-te, liniște! O să vină zorile și va veni și ea să te ia... odată.

BĂRBATUL 1: Lasă-mă în pace! De ce să vină?

FEMEIA 1: Pornesc, crede-mă, aş porni; dar e atâta rouă pe jos, m-ar uda până la pulpe, m-ar invada până la poale roua... m-ar pătrunde în pânțele roua...

BĂRBATUL 1: Amintirea umbrei tale flutură-n după-amiază.

FEMEIA 3: Ce după-amiază? Ce umbră?

BĂRBATUL 1: Te străduiești să strici totul. Nu să fii!

BĂIEȚELUL ȘI FETIȚA:

Un vierme se ascunde-n măr
Trei viermi se-ascund în măr,
Unul dintre viermi e roșu,
Un alt vierme este alb,
Iar al treilea este verde.

FEMEIA 3: Iar te-ai dezvelit. Iar.

BĂRBATUL 1: Nici măcar nu am picioare. Nu mai am nici picioare. Nu mai am.

FEMEIA 1: Ai părul plin de viermi. Am să ți-i piaptăn eu... odată.

FEMEIA 3: M-am dus până la capătul potecii. Am văzut cerbi și am văzut cum se pregătește lumina

să despice inima pământului. Omoară-mă...
odată, cu șişul ăla mare.

BĂRBATUL 2: S-a întors spre mine şi nu avea privire.
Orbitele-i erau goale, erau goale amândouă. Mi-a
spus, râzând: în orbitele mele îşi are sălaş lumina
eternă. Şi din orbitele goale îi curgeau şuvoaie de
sânge. Lacrimile, sângele. Lacrimile şi sângele.
Curgeau... întruna.

FEMEIA 3: Domnul e milostiv. Ai să vezi, îţi va pune
la loc şi cuvintele-n gură.

FEMEIA 2: Ce-ţi doreşti de ziua ta?

BĂRBATUL 1: Un pahar cu apă.

FEMEIA 2: De ce?

BĂIEȚELUL ŞI FETIȚA:

Traversă atât de lin fâneaţa
De nu se clinti nici păpădia,
Dar atunci moartă era –
de mult moartă, ca şi omul.

BĂRBATUL 3: Ceea ce are o istorie, nu poate fi decât
scorneală. Aş putea să repet, că ai fost copil.
Delicat...

FEMEIA 2: Dacă am avea un copil, ar fi blond, cu ochi
albaştri, ar avea două mâini şi două picioare, ce
bine ar fi dacă am avea un copil.

FEMEIA 4: ME-RI-DI-A---ME-RI-DI-AAAAAAAAA-
AAAAAAAAA

BĂRBATUL 1: Vă rog, deconectaţi-mi creierul! Dacă
tot nu, ai e bun de nimic... deconectaţi-l, vă rog...

FEMEIA 1: Închipuie-ţi că azi-dimineaţă, o rându-
nică plouată s-a aşezat pe pervaz. I-am pus nişte
slănină într-un castronaş de sticlă.

FEMEIA 2: Nu observi lucrurile mărunte ale vieţii. Şi

te mai miri că nu ești niciodată fericit? Niciodată, auzi, niciodată, nu mă contrazice, măi, niciodată, niciodată, niciodată, niciodată!

BĂRBATUL 3: Nu moartea, ci gustul pământului mă dezgustă. Odată.

BĂIEȚELUL ȘI FETIȚA:

Și-n orașul de smarald,
În orașul de smarald,
Păru-i, pieptu-i – alb ca neaua,
Pulpele – însângerate.

BĂRBATUL 1: Simți dacă te mușcă o libelulă de-un deget? Își înfige-n tine zborul, tremurul de aur, bucuria vibrației. O simți?

FEMEIA 3: Bagă capul la cutie! Dacă ar veni în picaj o lamă, o lamă mare și ascuțită... dacă ar veni... zbrrrr... capul.

FEMEIA 4: BLUE DOLPHIN. BLUE DOLPHIN!
BLUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUE.

BĂRBATUL 3: Nisipul se surpa la fiecare pas. Cu cât urca mai sus, cu atât mai mult aluneca la vale. Până la urmă, a înțeles, că doar sicriul se poate înălța deasupra acestui deal.

FEMEIA 2: Ce vrei să faci?

BĂRBATUL 1: Mi-am tăiat mâna. Vreau să te văd plângând.

FEMEIA 2: Plângând, plângând, plângând, plângând.

BĂRBATUL 2: Așteptând. Ceasul bate miezul nopții.
Ha!

FEMEIA 1: Caii de aur și-au rupt zăbalele de aur. Mă apropii. Simți? Am și pornit. Mă crezi? Aduc o creangă-nflorită, albă, spumoasă, creangă-nflorită.

BĂRBATUL 1: Mai ține mult întunericul?

FEMEIA 3: N-ai decât să-ți imaginezi că-i lumină!

BĂRBATUL 3: În capul meu, muzicanții se lăläie.
Cântă stând în picioare. Unul cântă la pian, altul
la vioară, al treilea e gurișt. În locul de limbă are
în gură tăciuni.

BĂRBATUL 1: Mi-e cunoscută această muzică.
Cunosc bine muzica asta.

BĂRBATUL 3 ȘI FEMEIA 4: N-ai de unde să o
cunoști. Astea sunt acorduri finale... armonii.

BĂRBATUL 1: Cred că de-acum am trecut de ce-a
fost mai greu.

FEMEIA 3: Ce tâmpenie, că Soarele întotdeauna
răsare la Răsărit. Ce tâmpenie... întotdeauna la
Răsărit. De ce?

BĂRBATUL 1: Cât mai am de trăit? Îmi spui?

BĂIEȚELUL ȘI FETIȚA:

O vară-ntreagă dragostea,

O vară a dansat cu mine,

O vară s-a jucat cu mine...

FEMEIA 2: Nu vreau să te văd... nu vreau să mă mai
îndrăgostesc de tine. Tu nu știi cât am umblat, ca
să nu te mai văd. Cât am mers, ca să nu fiu urmă-
rită de chemarea ta. Cât am mers, ca să-mi cadă
mângâierile tale de pe șolduri. Cât am umblat, ca
pântecele meu să-ți uite sămânța, sânul meu să
uite de atingerea moale a gurii tale flămânde. Tu
n-ai cum să știi cât.

FEMEIA 3: Aceste fraze nu există în timp...!

BĂRBATUL 3: Ascultă-ți morții! Îi auzi? Le auzi
gurile mute? Urlă în pernă! Ascultă-i; ai răbdare
cu ei; ai răbdare!

BĂRBATUL 1: Sudoarea îmi curge șiroaie în ochi, deși e frig, e îngrozitor de frig aici. Poate nici nu e sudoare ceea ce curge, ci secreția ce se prelinge din crăpăturile pereților. Cineva să-mi șteargă măcar fața. Măcar atât.

FEMEIA 1: De ce vrei... de ce abia acum vrei să mă înțelegi? De ce nu mai devreme, de ce nu un pic mai târziu? N-am nimic în mine, sunt goală pe dinăuntru, mă pătrunde moartea.

FEMEIA 3: Moartea nu se mai termină. Destul cu moartea! Povestește-mi despre altceva.

BĂIEȚELUL ȘI FETIȚA:

Chipu-acoperit, în loc de chip – năframă,
Trupu-acoperit, în loc de trup – o groapă.
Chip descoperit, în loc de chip – băltoacă,
Trup descoperit, șapte oase-n loc de trup.

BĂRBATUL 3: Să vorbim, mai bine, despre vaca roz, cu mingea de tenis în gură... și despre biserică, despre turla bisericii... să vorbim despre poarta morților, pe care tocmai ai zidit-o pentru totdeauna! Cum vrei să ieși din casă? Cum vrei să te întorci? Să vorbim despre Satana, care urlă la lună! Să vorbim!

FEMEIA 1: Mi-am tăiat piciorul cu secera...

FEMEIA 2: M-am tăiat la mână cu o trestie ascuțită...

BĂRBATUL 1: Au suferit pentru mine, iar eu sufăr pentru voi. Fără voi, de mult n-aș mai exista.

FEMEIA 3: Nu mai ești de mult. Poartă-ți crucea cu demnitate, tăcut.

FEMEIA 4 ȘI BĂRBATUL 3: Te-ntâmpinăm cu liniște, cu flori ofilite și ne-nmiresmate. Cu strălucirea eternă a negrului Soare, cu ploi subterane

te-așteptăm. Nu te mai câcâi atâta, vino!

FEMEIA 2 (*sună telefonul*): Ce s-a întâmplat cu tine?

Nu, acum nu, nimic nu mai contează. Nici măcar eu. Doar că m-am speriat. Oamenii spuneau, mulți spuneau că... Și mi-e frică, și mi-e frică pentru tine. Nu vreau să mă-ntorc la tine. Îmi doresc tare mult să mă-ntorc la tine. Doar că nu mai pot. Nu mai sunt în stare. Nici măcar nu e important să pricepi asta! Un singur lucru îți mai cer: să nu cumva să mori...! cândva... fără mine.

BĂRBATUL 1: Mă bântuie moșul întruna. Îmi tot repetă istoria lui Rancsics Huszelin. Și-i văd mâinile, hainele înroșite de sânge. Și-l văd legănându-se două ore – cu fața înverzită, iar muștele mari, negre, îi acoperă fața și buzele umflate, limba ce-i atârnă învinețită. Stăm cu toții roată, soldați ai Primului Război Mondial...

BĂRBATUL 3: Îi dai înainte, povestești cu încăpățănare întâmplările altora. Tu nu și o poveste adevărată despre tine, despre moartea ta reală? Cum de ești atât de sărac?

FEMEIA 3: Are chipul năclăit de sudoare. Parc-ar fi sudoarea morților. Dar nu e. Aia miroase a mort. Iar asta – ce straniu – e sărată, ca marea și proaspătă ca vântul de toamnă ce adie între căsuțele de vacanță albe.

FEMEIA 1: Locul meu e lângă tine. Mă pregătesc să vin la tine, lângă tine, doar că întotdeauna mă împiedică ceva. Poate, mi-a obosit intenția. Cu toate că... mai poți aștepta? Mai ai timp?

FEMEIA 4: Viitorul privește prin vitraliile sparte...

BĂIEȚELUL ȘI FETIȚA:

Astăzi ai să vezi nemărginirea,
Nu te teme, nu fi nici încrezător!

Astăzi ai să vezi nemărginirea,
Și condurii Domnului – de-o fi având.

FEMEIA 2: Nu ți-am vorbit niciodată despre trupul meu. Nici tu nu mi-ai vorbit, deși e ca pâinea lui Dumnezeu: nu se usucă niciodată, e parfumat trupul meu de șaptesprezece ani, natura se desfată privindu-l. Când te mai sature odată, dacă ți-a scăpat pâinea asta printre degete?

FEMEIA 3: Dacă întorci capul, îi vezi pe perete. Au venit, cu toții, vezi?

BĂRBATUL 1: Nimeni nu vrea să vină între astfel de pereți. Aici totul e rece, jilav, de undeva se prelinge apa. Nu am timp să-i aștept. Nici loc.

BĂRBATUL 3: După aceea, am stat cu plăcere sub pruni. Omizile înfulecau frunzișul. Le-auzeam cum fâșâie deasupra mea. Câte una îmi cădea pe umeri. Iar eu nu le goneam. Am așteptat să mă-nfulece până la os, văzând cum mi-au dezgolit frumosul prun, până ce n-au mai rămas decât niște găteje. Emană pace treaba asta, sufletul meu și-a găsit pacea în apropierea lor.

FEMEIA 1: Cele mai fericite clipe le-am trăit în Grecia. Sufletul-mi plutea printre meduze; prin apa străvezie se zăreau creaturi gingașe. La Blue Dolphin, în zori, vântul aducea mireasma portocalilor.

FEMEIA 4: Norii aceia, acolo – frișcă lejeră pe-albastrul câinii celeste de ciocolată plutea frișca norilor...

FEMEIA 3: Brațul tău e-atât de delicat, la fel și trupul. Timpul o să te salte și o să te zdrobească în pumnul-i imens.